

DECIZIE

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței:

Tatiana Vieru

Judecători:

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Vitalie Bocevar împotriva încheierii din 07 iulie 2016 a Curții de Apel Comrat,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Piotr Ialanji împotriva lui Vitalie Bocevar, Mihail Bocevar, intervenient accesoriu Compania de Asigurări „Moldova-Astrovaz” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea prejudiciului material, prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La data de 21 octombrie 2013, Piotr Ialanji a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vitalie Bocevar, Mihail Bocevar, intervenient accesoriu Compania de Asigurări „Moldova-Astrovaz” SA solicitând încasarea în mod solidar din contul lui Vitalie Bocevar și Mihail Bocevar în beneficiul său a prejudiciului material în mărime de 5404, 23 lei, a prejudiciului moral în mărime de 3000 lei și a cheltuielilor de judecată constituite din cheltuielile poștale în mărime de 10 lei, cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 1500 lei și taxa de stat în mărime de 252, 15 lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că la data de 12 decembrie 2014 aproximativ ora 20:40 pe str. Sovetskaia Armia, or. Vulcănești s-a produs un accident rutier cu implicarea automobilului de model „Mercedes 230D” cu număr de înmatriculare GEBE 202, ce aparține cu drept de proprietate lui Mihail Bocevar, însă, condus de pârâtul Vitalie Bocevar și automobilul de model „Toyota Carina”, cu număr de înmatriculare GEAU 140, condus de el- reclamantul.

Susține că, în rezultatul accidentului, automobilul său a fost deteriorat considerabil, iar deteriorările admise la aripa spate- stânga a automobilului, bara de protecție spate, farul din stânga spate (стоп фара-фонарь), au fost incluse în actul privind deteriorările tehnice.

Afirmă că, la data de 16 decembrie 2014 a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, conform căruia vinovat în comiterea accidentului rutier a fost recunoscut pârâtul Vitalie Bocevar, pentru ce a fost sancționat în baza art. art. 42 alin.(2), 232 alin.(1), 243 Cod contravențional cu o amendă în mărime de 50 unități convenționale și 6 puncte de penalizare.

Menționează că, automobilul pârâtului a fost asigurat de către Compania de Asigurări „Moldova-Astrovaz” SA, fiind eliberată polița de asigurare seria RCAI nr. 00-1142452 din 14 octombrie 2014.

La data de 01 ianuarie 2015 Compania de Asigurare „Moldova-Astrovaz” SA i-a achitat despăgubirea de asigurare în mărime de 4665, 73 lei.

Indică că, până la achitarea despăgubirii de asigurare, pârâtul Vitalie Bocevar s-a adresat personal cu solicitarea de a soluționa conflictul pe cale extrajudiciară cu repararea automobilului, cu ce a fost de acord. Pârâtul a promis compensarea materială a defectelor automobilului și înlocuirea pieselor deteriorate, cu efectuarea reparației calitativ. Însă, pârâtul nu a recuperat prejudiciul suportat pentru repararea prejudiciului.

Specifică că, în procesul-verbal cu privire la contravenție, pârâtul a menționat că a părăsit locul accidentului comis de el, din motiv că se grăbea, dar intenționa să revină ulterior și să recupereze prejudiciul cauzat.

Precizează reclamantul că, pentru repararea automobilului a suportat cheltuieli în mărime de 10000, 70 lei, dintre care suma de 4665, 73 lei a fost achitată de către Compania de Asigurare „Moldova-Astrovaz” SA, iar suma de 5404, 23 lei urmează a fi compensată de pârâți.

Remarcă că, din cauza accidentului rutier, a suportat cheltuieli pentru asistență juridică în mărime de 1500 lei în legătură cu adresarea în instanța de judecată.

Declară că, în rezultatul accidentului rutier i-a fost cauzat un prejudiciu moral pe care îl estimează la suma de 3000 lei, deoarece a suportat un stres emoțional, în rezultatul căruia a fost afectată funcția sistemului cardiovascular, avea insomnie și era foarte irascibil. Trei luni împreună cu familia au fost lipsiți de mijlocul de transport. Deoarece soția sa are dificultăți de deplasare ca rezultat al traumării coloanei vertebrale, lipsa unității de transport nu doar că a afectat confortul, dar și viața normală, obișnuită a familiei sale.

Prin hotărârea din 14 aprilie 2016 a Judecătoriei Vulcănești s-a admis acțiunea depusă de Piotr Ialanji și s-a încasat de la Vitalie Bocevar și Mihail Bocevar în beneficiul lui Piotr Ialanji prejudiciul material cauzat în rezultatul accidentului rutier în mărime de 5404, 23 lei și cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 252,15 lei, cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 1500 lei și cheltuielile poștale în mărime de 10 lei; s-a încasat de la Vitalie Bocevar și Mihail Bocevar în beneficiul lui Piotr Ialanji prejudiciul moral în mărime de 3000 lei.

La data de 02 iunie 2016, Vitalie Bocevar a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 14 aprilie 2016 a Judecătoriei Vulcănești.

La data de 16 iunie 2016 (prin fax), Vitalie Bocevar a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 14 aprilie 2016 a Judecătoriei Vulcănești solicitând casarea acesteia, deoarece suma prejudiciului a fost achitată reclamantului.

La data de 21 iunie 2016, Vitalie Bocevar a depus cererea de apel în original, care inițial a fost expediată prin fax.

Prin încheierea din 07 iulie 2016 a Curții de Apel Comrat s-a respins cererea lui Vitalie Bocevar privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel depusă de Vitalie Bocevar împotriva hotărârii din 14 aprilie 2016 a Judecătoriei Vulcănești, ca fiind depusă în afara termenului legal.

La data de 22 iulie 2016, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.142), Vitalie Bocevar a declarat recurs împotriva încheierii din 07 iulie 2016 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea acesteia, cu acceptarea cererii de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că încheierea adoptată contravine

prevederilor legale și este neîntemeiată, deoarece nu a fost înștiințat legal despre procesul în pricina dată, nu a primit nici citații și nici cererea de chemare în judecată.

Menționează că, nu a locuit pe adresa de domiciliu începând cu octombrie 2015, din acest motiv nu a primit nici citații.

Susține că, a fost implicat în serviciu permanent și a fost în imposibilitate de a-și lua liber pentru a se întâlni cu avocatul. Mai mult, întreprinderea unde lucrează se află în afara orașului.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Curtea de Apel Comrat a adoptat încheierea contestată la data de 07 iulie 2016, iar recursul a fost declarat de Vitalie Bocevar la data de 22 iulie 2016, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.142), ceea ce denotă că recursul că este în termen.

Examinând temeiurile recursului, în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Vitalie Bocevar neîntemeiat și pasibil de a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 362 alin. (3) al Codului de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Astfel, materialele cauzei atestă că prin hotărârea din 14 aprilie 2016 a Judecătoriei Vulcănești s-a admis acțiunea depusă de Piotr Ialanji și s-a încasat de la Vitalie Bocevar și Mihail Bocevar în beneficiul lui Piotr Ialanji prejudiciul material cauzat în rezultatul accidentului rutier în mărime de 5404, 23 lei și cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 252,15 lei, cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 1500 lei și cheltuielile poștale în mărime de 10 lei; s-a încasat de la Vitalie Bocevar și Mihail Bocevar în beneficiul lui Piotr Ialanji prejudiciul moral în mărime de 3000 lei (f.d.76).

La data de 02 iunie 2016, Vitalie Bocevar a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 14 aprilie 2016 a Judecătoriei Vulcănești

(f.d.88).

La data de 16 iunie 2016 (prin fax), Vitalie Bocevar a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 14 aprilie 2016 a Judecătoriei Vulcănești solicitând casarea acesteia, deoarece suma prejudiciului a fost achitat reclamantului (f.d.98-99).

La data de 21 iunie 2016, Vitalie Bocevar a depus cererea de apel în original, care inițial a fost expediată prin fax (f.d.101-102).

Prin încheierea din 07 iulie 2016 a Curții de Apel Comrat s-a respins cererea lui Vitalie Bocevar privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel depusă de Vitalie Bocevar împotriva hotărârii din 14 aprilie 2016 a Judecătoriei Vulcănești, ca fiind depusă în afara termenului legal (f.d.123-126).

Colegiul reține că în cererea de repunere a termenului de declarare a apelului împotriva hotărârii din 14 aprilie 2016 a Judecătoriei Vulcănești, depusă la data de 02 iunie 2016, Vitalie Bocevar a solicitat repunerea în termen de declarare a apelului, invocând că a luat cunoștință de hotărârea contestată la data de 05 mai 2016 când a fost în vizită la tatăl său pe adresa str. Cahulului nr. 1, ap.12, or. Vulcănești, unde a fost expediată, deoarece în legătură cu circumstanțele familiare locuiește pe adresa str. Pobeda, nr.18, or. Vulcănești (f.d.88).

În contextul dat, Colegiul notează că din materialele dosarului rezultă că pârâtul Vitalie Bocevar, la examinarea pricinii în prima instanță, a fost citat pentru ședințele de judecată din 26 noiembrie 2015, 13 ianuarie 2016, pe adresa str. Cahulului nr. 1, ap.12, or. Vulcănești (f.d.37, 49). Conform adeverințelor poștale, înștiințările expediate în adresa lui Vitalie Bocevar, au fost remise instanței de judecată cu mențiunea „nereclamat” (f.d.36, 48).

Mai mult, din materialele pricinii și anume procesul verbal cu privire la contravenție din 16 decembrie 2014 pe numele lui Vitalie Bocevar (f.d.20), procesul verbal de audiere în calitate de contravenient din 16 decembrie 2014 pe numele lui Vitalie Bocevar (f.d.28) și cererea privind încheierea contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (f.d.62), inclusiv și contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (f.d.63), Vitalie Bocevar este înregistrat cu adresa str. Cahulului nr. 1, ap.12, or. Vulcănești.

În consecință, Colegiul remarcă că remiterea înștiințărilor nereclamate de către pârâtul Vitalie Bocevar, a dus la înștiințarea acestuia publică pentru ședința de judecată din 10 februarie 2016, în conformitate cu prevederile art. 108 Cod de procedură civilă (f.d.55).

Concomitent, Colegiul relevă că în conformitate cu art. 105 alin. (1), (6) Cod de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmâneze citația sau înștiințarea o va înmâna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația

sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmâneze destinatarului cât mai curând posibil.

În acest context, Colegiul reține că însăși apelantul/recurentul invocă în cererea de repunere în termenul de declarare a apelului precum că pe adresa din or. Vulcănești str. Cahulului nr. 1, ap.12, locuiește tatăl său Mihail Bocevar, care de altfel, are calitatea procesuală de pârât în pricina dată.

În atare circumstanțe, Colegiul conchide că nu poate fi invocată neînștiințarea reclamantului despre examinarea pricinii în primă instanță, în condițiile când din adevăratele de remitere a înștiințărilor rezultă că corespondența nu a fost reclamată de către pârâtul Vitalie Bocevar, dar nicidecum că este plecat sau nu mai locuiește la adresa respectivă. Iar tatăl lui Vitalie Bocevar nu a informat colaboratorul oficiului poștal precum că Vitalie Bocevar nu ar locui la adresa respectivă.

Prin urmare argumentul apelantului/recurentului precum că nu locuiește la adresa respectivă nu poate fi reținut ca temei întru repunerea în termenul de declarare a apelului, deoarece însăși Vitalie Bocevar în cererea de repunere în termenul pentru declararea apelului împotriva hotărârii din 14 aprilie 2016 a Judecătoriei Vulcănești, datată cu 02 iunie 2016, indică adresa din or. Vulcănești str. Cahulului nr. 1, ap.12, ca domiciliul său (f.d.88). De altfel, în cererea de apel depusă la data de 16 iunie 2016 împotriva hotărârii din 14 aprilie 2016 a Judecătoriei Vulcănești, Vitalie Bocevar, la fel, indică adresa din or. Vulcănești str. Cahulului nr. 1, ap.12, ca domiciliul său (f.d.98-99).

La caz, Colegiul apreciază ca fiind relevant argumentul instanței de apel precum că actele procesuale au fost expediate în conformitate cu legislația în vigoare la adresa cunoscută și se consideră a fi înmânate, or, careva confirmări care să ateste că instanța de judecată sau partea oponentă ar fi fost înștiințată despre schimbarea domiciliului, în conformitate cu art. 107 Cod de procedură civilă, la materialele pricinii lipsesc.

Astfel, Colegiul consideră irelevant argumentul recurentului Vitalie Bocevar precum că nu a fost înștiințat despre desfășurarea procesului, deoarece nu ar fi locuit la adresa indicată începând cu luna octombrie 2015, în condițiile când în cererea de repunere în termenul de declarare apelului și însăși în cererea de apel, personal indică adresa din or. Vulcănești str. Cahulului nr. 1, ap.12, ca domiciliul său.

Cu referire la probele recurentului, adică cererea soției sale-Liudmila Bocevar și cererea fratelui acesteia Serghei Dermenji, autentificate notarial, care ar confirma că recurentul începând cu luna octombrie 2015 locuiește în or. Vulcănești, str. Pobeda, nr. 18, Colegiul reiterează că însăși Vitalie Bocevar atât în cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 14 aprilie 2016 a Judecătoriei Vulcănești, datată cu 02 iunie 2016, cât și în cererea de apel depusă la data de 16 iunie 2016 împotriva hotărârii din 14 aprilie 2016 a Judecătoriei Vulcănești, indică adresa din or. Vulcănești str. Cahulului nr. 1, ap.12, ca domiciliul său.

Mai mult, argumentul recurentului precum că la adresa respectivă locuiește tatăl său Mihail Bocevar, care, de asemenea, este parte în proces, constituie o confirmare suplimentară că apelantul/recurentul a avut posibilitatea reală de a-și exercita drepturile procedurale prevăzute în art. 56 alin.(1) Cod de procedură civilă,

inclusiv și de contestare a actului judecătoresc.

Concomitent Colegiul relevă că în conformitate cu art. 236 alin.(4) Cod de procedură civilă, participanții la proces care nu au participat la pronunțarea dispozitivului hotărârii, primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile.

În contextul normei precitate, Colegiul remarcă că pârâtului Vitalie Bocevar i-a fost expediat copia dispozitivului hotărârii din 14 aprilie 2016 a Judecătoriei Vulcănești la data de 14 aprilie 2016 la adresa din or. Vulcănești str. Cahulului nr. 1, ap.12 (f.d.80) și recepționată la data de 05 mai 2016, conform avizului de recepție (f.d.82).

În contextul prevederilor art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă în coroborare cu art. 111 alin.(3) Cod de procedură civilă, conform cărora termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui, Colegiul relevă că termenul de declarare a apelului a expirat la data de 14 mai 2016. Însă, deoarece data de 14 mai 2016, fiind zi de sâmbătă, iar 15 mai 2016 - zi de duminică, termenul a expirat la data de 16 mai 2016, rezultând din prevederile art. 112 alin.(2) Cod de procedură civilă.

Tot aici, est de menționat că însăși apelantul Vitalie Bocevar, în cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului, indică că hotărârea din 14 aprilie 2016 a Judecătoriei Vulcănești a primit-o la data de 05 mai 2016, fiindu-i transmisă de tatăl său, când a mers în vizită în ajunul sărbătorilor.

Astfel, pârâtul Vitalie Bocevar, începând cu 05 mai 2016-data recepționării hotărârii până la data de 16 mai 2016- data când a expirat termenul de 30 zile pentru depunerea apelului, nu și-a realizat dreptul procedural privind exercitarea căii de atac-apelul în interiorul termenului legal, fapt corect reținut, în esență, de instanța de apel, care a constatat că pârâtul Vitalie Bocevar a dispus de suficient termen pentru a contesta hotărârea primei instanțe.

Colegiul apreciază ca fiind justă ipoteza instanței de apel precum că nu poate fi reținut argumentul apelantului precum că a fost în imposibilitate de a contesta în termen, din motivul antrenării în serviciu și existența sărbătorilor naționale și religioase, deoarece în contextul prevederilor art. 56 alin.(3) și art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, apelantul Vitalie Bocevar are obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Referitor la argumentul recurentului precum că antrenarea sa în serviciu neîntrerupt la o întreprindere în afara orașului și imposibilitatea de a-și lua liber pentru a consulta avocatul, Colegiul precizează că în contextul legislației în vigoare acest motiv nu constituie o excepție de la lege ce ar justifica omiterea termenului de contestare, în condițiile când recurentul s-a aflat pe teritoriul Republicii Moldova.

Mai mult, în certificatul nr. 412 din 22 iulie 2016, eliberat de către directorul ÎCS „DK-Intertrade” SRL, prezentat în acest sens, se indică că începând cu 01 mai 2016 până în prezent Vitalie Bocevar a fost antrenat în serviciu și nu i s-a acordat zilele libere sau zile de odihnă suplimentare, deoarece este unicul specialist în sfera dată la întreprindere (f.d.141).

Însă, apelantul/recurentul Vitalie Bocevar în cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului, personal indică că hotărârea din 14 aprilie 2016 a

Judecătoria Vulcănești a primit-o la data de 05 mai 2016, când a mers în vizită la tatăl său în ajunul sărbătorilor, ceea ce denotă că recurentul se contrazice prin probele prezentate.

În consecință, Colegiul reiterează că instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea lui Vitalie Bocevar privind repunerea în termenul de declarare a apelului și restituirea cererii de apel ca fiind depus în afara termenului legal. Iar soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, în condițiile când părțile au obligația de a-și exercita drepturile procedurale cu bună credință și în termen.

Or, în conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Prin urmare, Colegiul relievă că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de apelant/recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Din considerentele enunțate și având în vedere faptul că încheierea privind respingerea cererii lui Vitalie Bocevar de repunere în termenul de declarare a apelului și restituirea lui Vitalie Bocevar a cererii de apel depusă împotriva hotărârii din 14 aprilie 2016 a Judecătoria Vulcănești ca fiind depusă cu încălcarea termenului legal, este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, iar argumentele invocate de către recurent nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Vitalie Bocevar, cu menținerea încheierii din 07 iulie 2016 a Curții de Apel Comrat.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Vitalie Bocevar.

Se menține încheierea din 07 iulie 2016 a Curții de Apel Comrat, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Piotr Ialanji împotriva lui Vitalie Bocevar, Mihail Bocevar, intervenient accesoriu Compania de Asigurări „Moldova-Astrovaz” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea prejudiciului material, prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecători

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală